

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2007. november 15. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálása során a Nyíregyházi Városi Bíróság 18.B.1573/2006/5. számú ítéletét és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 3.Bf.19/2007/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Nyíregyházi Városi Bíróság 2006. október 25-én kihirdetett 18.B.1573/2006/5. számú ítéletében a terheltet közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt 300 napi tétel, napi tételenként 100.-forint, összesen 30000.- forint pénzbüntetésre ítélte.

A jogerős ítéleti tényállás lényege szerint a terheltet a bíróságok korábban több esetben marasztalták vagyon elleni, illetve testi épség elleni bűncselekmények, továbbá garázdaság miatt.

A terhelt 2002 novemberében szerzett „B” kategóriára érvényes gépjárművezetői engedélyt.

A terhelt 2006. június 7-én a kora esti órákban a község belterületén vezette személygépkocsiját. Irányjelzés használata nélkül megkezdte a balra kanyarodást az úttest bal oldalán található presszóhoz annak ellenére, hogy észlelte a vele szemben közlekedő gépkocsit. A szemből jövő és egyenesen továbbhaladni

szándékozó gépkocsi vezetője látva a kanyarodást fékezett, de az ütközést nem tudta elkerülni. A baleset során a sértett gépkocsi utasa a jobb kéz I. ujj alapperccének törését, a jobb felső szemhéj bőrhiánnyal járó repesztett sebzését, valamint orr- és mellkas zúzódást szenvedett, a sérülések gyógytartama 8 napon túli, a tényleges gyógytartam kb. 8 hét. A gépkocsit vezető személy a szemhéj és a szemkörüli terület nyílt sebében és mellkas zúzódásban megnyilvánuló, 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A járművek megrongálódtak.

Az elsőfokú ítélet jogi indokolása szerint a terhelt közlekedése során a KRESZ 29.§ (2) bekezdés és a 31.§ (5) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezéseket szegte meg.

A másodfokon eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság - az ügyészség súlyosítást célzó fellebbezését elbírálván - az elsőfokú bíróság ítéletének büntetést kiszabó rendelkezését megváltoztatta: a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 300.- forintra - ekként a pénzbüntetés végösszegét 90000.- forintra - súlyosította, és a terheltet mellékbüntetésül egy évre a közúti járművezetéstől eltiltotta.

Egyetértve az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi érveléssel a másodfokú bíróság rögzítette, hogy a terhelt felelősségét nem érintené az sem, ha az elsőbbséggel rendelkező - a balra kanyarodó járműhöz képest - egyenesen továbbhaladni szándékozó jármű vezetője a lakott területen megengedett haladási sebességet túllépte volna. Erre utaló adat hiányában azonban a sértetti közrehatás sem állapítható meg.

II. A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt meghatalmazott védője útján terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, arra hivatkozással, hogy a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás - a sértetti közrehatás felderítésének elmaradása miatt - megalapozatlan. Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság eljárási szabályt sértett, amikor a műszaki szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítvány elutasításának okáról nem adott számot, vagyis indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Sérelmezte továbbá, hogy a másodfokú bíróság határozatának meghozatalára a súlyosítási tilalom megsértésével került sor. Az ügyész által kizárólag a közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés kiszabásáért bejelentett és a megyei főügyészség által fenntartott fellebbezésen túlmenően a másodfokú bíróság a pénzbüntetést is súlyosította. Ezért a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF. 1254/2007. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta. Az

indítványt a megállapított tényállást kifogásoló részében a törvényben kizártnak, egyebekben alaptalannak ítélte.

A terhelt védője a nyilvános ülésen az írásbeli indítványát fenntartotta. Felszólalásában hivatkozott arra is, hogy a gondatlan közlekedési bűncselekmény esetén, hiányos tényállás mellett a mellékbüntetés kiszabásának szükségességéről sem lehet állást foglalni. Ezért a közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés mellőzését kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak.

A védő okfejtésében a megállapított tényállásban nem szereplő körülményekre alapítottan hivatkozott a sértetti közrehatásra. A jogerős ítélet - szemben a védői hivatkozással - nem tartalmaz semmilyen tényszerű adatot a járművek ütközést megelőző sebességére, a sértetti járműtől visszamaradt féknyom hosszára, a fékezés intenzitására.

A felülvizsgálati eljárásban, a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó (Be. 423.§ (1) bekezdés). Ezért a védő érvei az elsőbbségre jogosult, de sebességtúllépéssel közlekedő sértetti közrehatást tekintve a tényállás tükrében nem vizsgálhatók. A 6/1998. BJE határozatban írtak szerint az elsőbbségi jogot sértő járművezető csak akkor mentesülhet a felelősség alól, ha az elsőbbségre jogosult jelentős sebességtúllépése miatt őt nem észlelhette, vagy a sebességtúllépés megtévesztő volt. Ezzel szemben az irányadó tényállás szerint a terhelt látta a vele szemben közlekedő járművet, ennek ellenére irányjelzés nélkül kezdte meg a balra kanyarodást. E közlekedési szabályszegő magatartásával alakította ki a veszélyhelyzetet. A sértett irányváltoztatás nélkül, elsőbbségi helyzetben közlekedett, nem tévesztette meg a terheltet. Ettől eltérő adatot az ítéleti tényállás sem tartalmaz.

Felülvizsgálatnak a Be. 416.§ (1) bekezdésének c) pontja alapján kizárólag az ott megjelölt - ún. abszolút hatályú - eljárási szabálysértések esetén van helye.

A védő által hivatkozott bizonyítási indítvány elutasítását érintő indokolási kötelezettség elmulasztása relatív jellegű eljárási szabálysértés. A Be. 373.§ (1) bekezdés III/a pontjában írtak megszegése akkor minősül a Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontjában írt felülvizsgálati okot jelentő abszolút eljárási szabálysértésnek, ha a bíróság a büntetőjogi főkérdésben (bűnösség, jogi minősítés, büntetéskiszabás) olyan mértékben mulasztja el az indokolási kötelezettségét, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. A bizonyítási indítvány elutasításával összefüggő indokolási kötelezettség nem teljesítése ilyenek nem tekinthető.

Téves a védői álláspont a súlyosítási tilalom megsértésével kapcsolatban is.

A Be. 354.§ (1) bekezdése szerint a vádlott büntetését, illetve a büntetés helyett alkalmazott intézkedést súlyosítani csak akkor lehet, ha a terhére fellebbezést jelentettek be. A vádlott terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul (Be. 354.§ (2) bekezdés). Így a súlyosítási tilalom folytán a másodfokú bíróság a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában nem szabhat ki végrehajtandó pénzbüntetés helyett nagyobb összegű pénzbüntetést (Be. 354.§ (4) bekezdés e) pontja).

Az elsőfokú bíróság 30000.- forint pénzbüntetést kiszabó ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére jelentett be fellebbezést, közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés kiszabásáért. Ez a fellebbezés a terhelt büntetésének súlyosítását célozta, és mint ilyen a súlyosítási tilalmat (Be. 354.§) feloldó perorvoslat volt, melyet a megyei főügyészség is változatlanul fenntartott.

Ezért a másodfokú bíróság a pénzbüntetést a súlyosítási tilalom megsértése nélkül súlyosíthatta.

A Btk. 58. § (1) bekezdése szerint a járművezetéstől el lehet tiltani azt, aki az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt, vagy bűncselekmények elkövetéséhez járművet használ. Ennek feltételei a terhelt esetében fennállnak, a mellékbüntetés kiszabása nem kötelező, csupán lehetőség. A bíróság mérlegelésén múlik, hogy a büntetés kiszabása során él-e ezzel a lehetőséggel. A bíróság mérlegelésén alapuló bármely ilyen döntés törvényesnek tekintendő.

Ezért a Legfelsőbb Bíróságnak a bünteteskiszabás felülvizsgálatára - értelemszerűen a közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés mellőzésére - nem volt lehetősége.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a Be. 426.§ alapján a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3.§ (4) bekezdése, az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtását a Be. 418.§ (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2007. november 15. napján

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Gábor s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő

Bné